Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000195779

Datum
23 april 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
CZW, gemeente Utrecht

Bijlage(n)
1

Aan StasBZK
Van DGDOO/PDD/OO

nota

Beantwoording Kamervragen over het bericht dat een rechter duizenden Woo-verzoeken indiende om misbruik van de wet aan te tonen

Aanleiding

Het lid Clemminck (JA21) heeft op 23 april 2026 schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van een artikel van Follow the Money getiteld 'Rechter bombardeert gemeenten met duizenden informatieverzoeken om punt te maken'. De deadline voor de beantwoording is 14 mei 2026.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met de beantwoording van de Kamervragen en deze te verzenden aan de Tweede Kamer.

Kern

- De vragen hebben betrekking op een artikel van Follow the Money waarin is beschreven hoe een bestuursrechter duizenden Woo-verzoeken heeft gestuurd naar gemeenten om in kaart te brengen waar misbruik van de Woo mogelijk is.
- De vragen van het lid Clemminck (JA21) gaan over de beoordeling van het handelen, misbruik van de Woo, de gevolgen voor de uitvoering, de maatregelen die tegen misbruik kunnen worden genomen en de mate waarin het huidige instrumentarium voor voorkoming en bestrijding van misbruik toereikend is.
- In de beantwoording geeft u op hoofdlijnen de volgende reactie:
    - Misbruik van de Woo is onacceptabel en leidt tot verspilling van publieke middelen, zorgt voor een enorme berg werk voor bestuursorganen, belemmert de doorlooptijden van andere verzoeken en ondermijnt een goede werking van het openbaarheidsstelsel.
    - U gaat in op de antimisbruikbepaling (art. 4.6) die bestuursorganen de mogelijkheid geeft om een verzoek af te wijzen in het geval van misbruik.
    - U noemt dat vanuit het ministerie van BZK – in samenwerking met andere overheidsorganisaties - een handreiking is opgesteld die bestuursorganen helpt om met misbruik om te gaan.
    - Met de wetsevaluatie wordt daarnaast de doeltreffendheid van de antimisbruikbepaling in kaart gebracht. Zo nodig kunnen op basis van de uitkomsten hiervan aanvullende maatregelen worden getroffen.
    - U verwijst naar het naar de onderzoek uitvoeringslasten van de Woo, waaruit bleek dat landelijk 10% van de meest complexe verzoeken circa 30% van de totale tijd vergen. Dit betreffen uitdrukkelijk niet

allemaal verzoeken waarmee misbruik wordt gemaakt van de Woo. Er zijn op dit moment geen signalen dat misbruik van de Woo op grote schaal voorkomt.
    - Het is niet noodzakelijk om (zoals gevraagd) in overleg te treden met de Raad van de Rechtspraak omdat het huidige instrumentarium op dit moment volstaat.

Toelichting
- De gemeente Utrecht heeft in de betreffende casus de antimisbruikbepaling uit de Woo ingezet. Dit wordt ook benoemd in het antwoord op vraag 6. Dit antwoord is met de gemeente Utrecht afgestemd.
- De handreiking voor de antimisbruikbepaling is pas recent gepubliceerd (29 april). Dit hulpmiddel moet daarom zijn uitwerking in de praktijk nog krijgen. De handreiking is opgesteld in samenwerking met een overheidsbrede werkgroep en in een openbare internetconsultatie had iedereen de mogelijkheid om op de concepthandreiking te reageren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief met beantwoording Kamervragen over het bericht dat een rechter duizenden Woo-verzoeken indiende om misbruik van de wet aan te tonen	
2	Artikel Follow the Money: Rechter bombardeert gemeenten met duizenden informatieverzoeken om punt te maken	Niet versturen